

Transplantasyon ve Transfüzyon İmmunolojisi

Dr. Burak Deveci

Transplantasyon

- Solid organ
  - Karaciğer
  - Böbrek
  - Kalp
  - Akciğer
  - Kornea
- Kemik iliği
- Transfüzyon !!!!

- Her 3 grup naklin de dinamikleri çok farklı.
- Solid organ transplantasyonunda süre daha kısıtlı.
- Solid organ transplantasyonunda amaç; eksik olan veya yetersiz çalışan organı yerine koymak.
- Kemik iliği naklinde ise sadece sadece organı değiştirmek değil. Çoğu zaman immun yolla altta yatan maligniteyi tedavi etmek.

- Transfüzyon ise dersimizin ikinci kısmı.
- Kan transfüzyonu nakil midir?
  - Evet?
  - Hayır?

Solid Organ Transplantasyonu

- Nakil immunolojik değerlendirme;
  - Kan grubu uyumu
  - HLA durumu

- Nakledilen dokunun reddi immün mekanizmalarla olur.
- Bu ya alıcıda önceden var olan antikorlarla ya da hücresel mekanizmalarla gerçekleşir.
- Doku reddinden sorumlu olan temel moleküller MHC molekülleridir.
- MHC genleri 6 numaralı kromozomda kodlanır.
- MHC molekülleri self non self ayrımını sağlar.

- MHC molekülleri tüm lökositlerde bulunduğundan insanda HLA (Human Leucocyte Antigen) veya insan lökosit antijeni olarak tanımlanır.
- Nakil edilen dokuya “greft” denilmektedir.

- Kaynağına göre greft;
  - Otogreft: Kendinden
  - Allogreft: Başkasından
  - Isogreft: İkizinden
  - Xenogreft: Farklı türden canlıdan alınan doku veya organ için kullanılan tanımlardır

- İnsanda en az 6 tane sınıf 1(HLA A,B,C), 6 tane sınıf 2 (HLA DP,DQ,DR) MHC geni eksprese edilir.
- HLA A: 1800 allel
- HLA B: 2500 allel
- HLA DR: 1000 allel
- Tek yumurta ikizleri hariç HLA full match iki bireyi bulmak oldukça zor!!!!

- T hücreleri timusta MHC moleküllerini en iyi şekilde tanıyacak şekilde eğitilirler.
- Dolayısıyla yabancı bir MHC molekülü en güçlü immun yanıtı neden olur.
- Buna ek olarak nakil edilen tek bir hücre bile binlerce MHC molekülü eksprese edebilir. Bu moleküller de T hücreleri tarafından yabancı olarak algılanabilir.

- MHC dışı grefte karşı immun yanıt oluşturan diğer moleküllere minör doku uyum kompleks molekülleri denir.
- Bunlara karşı gelişen immun yanıt MHC ye göre oldukça zayıftır.

- T hücreleri nakledilen dokudaki verici dentritik hücreler tarafından sunulan grefte ait allojeneik MHC moleküllerini tanır (Doğrudan tanıma) veya alloantijenler konağın dentritik hücreleri tarafından işlenebilir ve T hücrelerine sunulabilir(Dolaylı tanıma).
- Doğrudan tanımada alloantijenler non self MHC ile, dolaylı tanımada ise self MHC molekülleri aracılığı ile sunulmaktadır.

In Vitro Testler

- Karışık Lenfosit Reaksiyonu: Donör dokusu ile alıcı lenfositleri laboratuvar ortamında karıştırılır. Olası bir reaksiyonun varlığı veya şiddeti araştırılır.
- PRA: Panel Reaktif Antikorlar; donör spesifik antikorlar olarak da bilinir. Alıcıda var olan anti HLA antikor varlığını ve miktarını gösteren bir testtir.

Doku Reddi Tipleri

- Hiperakut red
- Akut red
- Kronik red

- Hiperakut rejeksiyon: Nakilden hemen sonra gerçekleşir. Alıcıdaki allo antijenlere karşı önceden var olan antikorlar aracılığıyla olmaktadır.

- Akut rejeksiyon: Nakli takiben günler, haftalar içinde gelişir. Alloantijenlere karşı yeni antikor üretimi ve ayrıca T hücre yantı ile karakterizedir.
- Nakilde kullanılan immunsupressif tedavilerin amaçlarından biri akut reddin önlenmesidir.

- Kronik rejeksiyon: Nakilden aylar hatta yıllar sonra ortaya çıkabilmektedir.
- Organın fonksiyonlarının bozulmasıyla giden sessiz bir rejeksiyondur.
- T hücre aracılıklı olduğu düşünülmektedir.

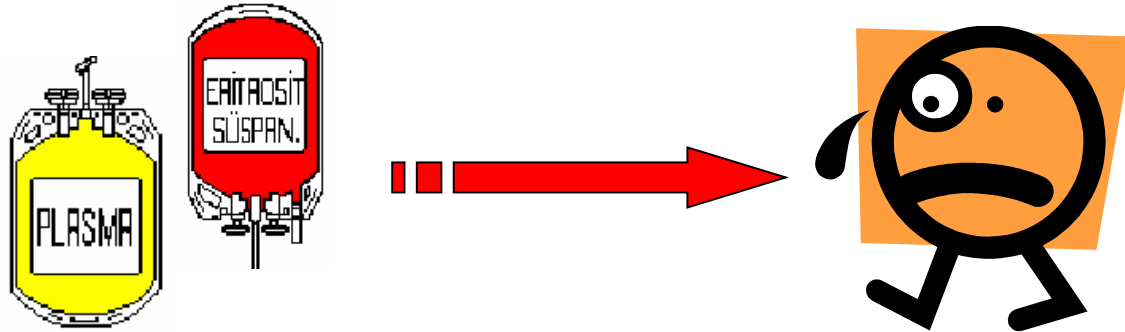
Immunsuppressif Tedavi Yaklaşımları

- Kalsinörin inhibitörleri
  - Siklosporin
  - Takrolimus
- Mikofenolat Mofetil
- Kortikosteroidler
- mTOR inhibitörleri
  - Rapamisin
- ATG
- Anti CD52
  - Alemtuzumab

İMMÜNOHEMATOLOJİ

KAN BANKACILIĞI VE TRANSFÜZYON AÇISINDAN ÖNEMİ ?

1- Transfüzyon reaksiyonları

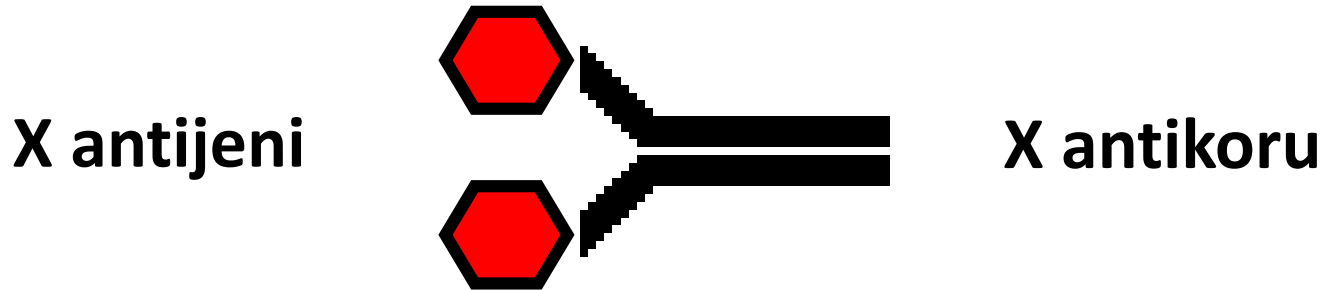

İMMÜNOHEMATOLOJİ

KAN BANKACILIĞI VE TRANSFÜZYON

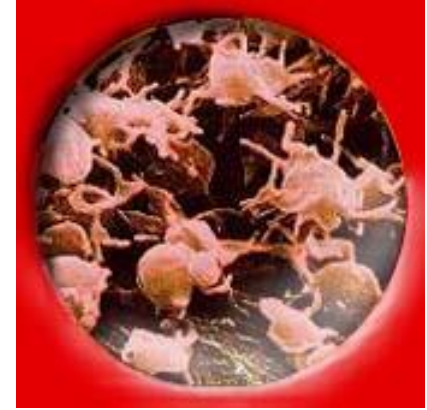
AÇISINDAN ÖNEMİ ?

- 1- Transfüzyon reaksiyonları
- 2- İmmünohematolojik testler

KAN GRUPLARI

ANTİJENLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

- Eritrosit antijenleri 100 yıl önce bulunmuş
- Çok fazla sayıda çeşitlilik söz konusu

ABO SİSTEMİ (ISBT 001)

ABO SİSTEMİ (ISBT 001)

ÖNEMİ

- Landsteiner (1900)

ABO SİSTEMİ (ISBT 001)

ÖNEMİ

- Landsteiner (1900)
- Eksik olan antijene karşı doğal antikor
  - IgM, bazen IgG
  - 37°C ısıda aktif
  - Komplemanı aktiveleştiriyor

SONUÇ → Akut HTR

ABO GENLERİ (*A*, *B*, *O*)

- 18 Kb DNA, 7 egzon
- *A* ve *B* genleri arasında 7 nükleotid farklı
- *A* ve *B* genleri → enzim üretiyor
- *O* geni (stop kodon) → üretim yok
  - veya nadiren non-fonksiyone enzim üretiyor

ABO GENLERİ (A, B, O)

- 18 Kb DNA, 7 egzon
- A ve B genleri arasında 7 nükleotid farklı
- A ve B genleri → enzim üretiyor
- O geni (stop kodon) → üretim yok
  - veya nadiren non-fonksiyone enzim üretiyor
- A, B ve O genlerinde birçok mutasyon bulunuyor
- En sık mutasyon A₂ geni
  - A₁ geninden 2 nükleotid farklı ve enzim aktivitesi düşük
  - A₁ genini taşıyan RBC 800.000 A antijeni varken
  - A₂ genini taşıyan RBC 250.000 A antijeni taşıyor
- B grubunun da mutasyonlara bağlı alt grupları var

ABO ANTİJENLERİ

- A grubu genlerin toplumsal dağılımı
  - A1 geni → % 80
  - A2 geni → % 20
  - A3 geni → % 0.1

ABO ANTİJENLERİ

- A grubu genlerin toplumsal dağılımı
  - A1 geni → % 80
  - A2 geni → % 20
  - A3 geni → % 0.1
- A ve B alt grupları bağışçıda önemli
  - Zayıf ekspresyon nedeni ile O olarak yorumlanabilir ve O grup bir hastaya transfüze edilirse → akut HTR

ABO ANTİJENLERİ

- A grubu genlerin toplumsal dağılımı
  - A1 geni → % 80
  - A2 geni → % 20
  - A3 geni → % 0.1
- A ve B alt grupları bağışçıda önemli
  - Zayıf ekspresyon nedeni ile O olarak yorumlanabilir ve O grup bir hastaya transfüze edilirse → akut HTR
- Alıcıda önemi düşük
  - O olarak yorumlanırsa O grup RBC (universal kan) verileceği için sorun beklenmez

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

SERUM

anti-B

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

B grubu

SERUM

anti-B

anti-A

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

B grubu

O grubu →

SERUM

→ anti-B

→ anti-A

anti-A ve anti-B

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

SERUM

A grubu

anti-B

B grubu

anti-A

O grubu →

anti-A ve anti-B

AB grubu

(-)

ABO ANTİKORLARI

- Anti-A ve anti-B gelişimi için transfüzyon yada gebelik gibi bir stimulus gerekmiyor
- Doğumdan 3-6 ay sonra kendiliğinden (bakteriler ile çapraz reaksiyon) oluşmaya başlıyor ve 5 yaşında maksimum düzeye ulaşıyor (**DOĞAL antikor**)
- İlerleyen yaşla birlikte düzeyi düşüyor

ABO ANTİKORLARI

- Anti-A ve anti-B gelişimi için transfüzyon yada gebelik gibi bir stimulus gerekmiyor
- Doğumdan 3-6 ay sonra kendiliğinden (bakteriler ile çapraz reaksiyon) oluşmaya başlıyor ve 5 yaşında maksimum düzeye ulaşıyor (**DOĞAL antikor**)
- İlerleyen yaşla birlikte düzeyi düşüyor
- Doğal oluşan antikorlar **başlıca IgM yapısında**, değişik miktarlarda IgG yapısında da bulunabiliyor
  - **vücut ısısında aktif** ve **komplemanı kuvvetle aktive** edebiliyor
  - **Yüksek Ag ve Ab varlığı** nedeni ile **akut intravasküler HTR** en önemli nedeni

ABO ANTİKORLARI

- Yenidoğanın hemolitik hastalığının önemli nedenleri arasında yer almıyor
  - Plasentayı geçemiyor (IgM)
  - Geçenler (IgG) bazı yenidoğanlarda bulunan A ve B maddeleri ile inaktive oluyor
  - RBC tek hedef değil, diğer hücrelere de yapışıyor
- Yenidoğanlarda kayda değer düzeyde bulunmuyor
  - İlk 4 ayda transfüzyon öncesi ABO açısından uygunluk testi gerekmeyebiliyor
    - alloimmünize annelerden doğanlar hariç

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

SERUM

anti-B

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

B grubu

SERUM

anti-B

anti-A

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

A grubu

B grubu

O grubu →

SERUM

→ anti-B

→ anti-A

anti-A ve anti-B

ABO ANTİKORLARI

- İmmün sistemi sağlıklı her kişi kendinde olmayan antijene karşı antikor geliştiriyor:

RBC

SERUM

A grubu

anti-B

B grubu

anti-A

O grubu →

anti-A ve anti-B

AB grubu

(-)

ABO ANTİKORLARI

- Anti-A ve anti-B gelişimi için transfüzyon yada gebelik gibi bir stimulus gerekmiyor
- Doğumdan 3-6 ay sonra kendiliğinden (bakteriler ile çapraz reaksiyon) oluşmaya başlıyor ve 5 yaşında maksimum düzeye ulaşıyor (**DOĞAL antikor**)
- İlerleyen yaşla birlikte düzeyi düşüyor

ABO ANTİKORLARI

- Anti-A ve anti-B gelişimi için transfüzyon yada gebelik gibi bir stimulus gerekmiyor
- Doğumdan 3-6 ay sonra kendiliğinden (bakteriler ile çapraz reaksiyon) oluşmaya başlıyor ve 5 yaşında maksimum düzeye ulaşıyor (**DOĞAL antikor**)
- İlerleyen yaşla birlikte düzeyi düşüyor
- Doğal oluşan antikorlar **başlıca IgM yapısında**, değişik miktarlarda IgG yapısında da bulunabiliyor
  - **vücut ısısında aktif** ve **komplemanı kuvvetle aktive** edebiliyor
  - **Yüksek Ag ve Ab varlığı** nedeni ile **akut intravasküler HTR** en önemli nedeni

ABO ANTİKORLARI

- Yenidoğanın hemolitik hastalığının önemli nedenleri arasında yer almıyor
  - Plasentayı geçemiyor (IgM)
  - Geçenler (IgG) bazı yenidoğanlarda bulunan A ve B maddeleri ile inaktive oluyor
  - RBC tek hedef değil, diğer hücrelere de yapışıyor
- Yenidoğanlarda kayda değer düzeyde bulunmuyor
  - İlk 4 ayda transfüzyon öncesi ABO açısından uygunluk testi gerekmeyebiliyor
    - alloimmünize annelerden doğanlar hariç

ISBT SİSTEMLER

No.	System name	System symbol	Gene name(s)*	Chromosomal location	CD numbers
001	ABO	ABO	<i>ABO</i>	9q34.2	
002	MNS	MNS	<i>GYPA, GYPB, GYPE</i>	4q31.21	CD235
003	P	P1		22q11.2–qter	
004	Rh	RH	<i>RHD, RHCE</i>	1p36.11	CD240
005	Lutheran	LU	<i>LU</i>	19q13.32	CD239
006	Kell	KEL	<i>KEL</i>	7q34	CD238
007	Lewis	LE	<i>FUT3</i>	19p13.3	
008	Duffy	FY	<i>DARC</i>	1q23.2	CD234
009	Kidd	JK	<i>SLC14A1</i>	18q12.3	
010	Diego	DI	<i>SLC4A1</i>	17q21.31	CD233
011	Yt	YT	<i>ACHE</i>	7q22.1	
012	Xg	XG	<i>XG, MIC2</i>	Xp22.33	CD99†
013	Scianna	SC	<i>ERMAP</i>	1p34.2	
014	Dombrock	DO	<i>ART4</i>	12p12.3	CD297

ISBT SİSTEMLER

No.	System name	System symbol	Gene name(s)*	Chromosomal location	CD numbers
015	Colton	CO	<i>AQP1</i>	7p14.3	
016	Landsteiner-Wiener	LW	<i>ICAM4</i>	19p13.2	CD242
017	Chido/Rodgers	CH/RG	<i>C4A, C4B</i>	6p21.3	
018	H	H	<i>FUT1</i>	19q13.33	CD173
019	Kx	XK	<i>XK</i>	Xp21.1	
020	Gerbich	GE	<i>GYPC</i>	2q14.3	CD236
021	Cromer	CROM	<i>CD55</i>	1q32.2	CD55
022	Knops	KN	<i>CR1</i>	1q32.2	CD35
023	Indian	IN	<i>CD44</i>	11p13	CD44
024	Ok	OK	<i>BSG</i>	19p13.3	CD147
025	Raph	RAPH	<i>CD151</i>	11p15.5	CD151
026	John Milton Hagen	JMH	<i>SEMA7A</i>	15q24.1	CD108
027	I	I	<i>GCNT2</i>	6p24.2	
028	Globoside	GLOB	<i>B3GALT3</i>	3q26.1	
029	Gill	GIL	<i>AQP3</i>	9p13.3	

ISBT SİSTEMLER

SİSTEM ANTİJEN NUMARALARI

System		Antigen Number											
		001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012
001	ABO	A	B	A,B	A1	...							
002	MNS	M	N	S	s	U	He	Mi ^a	M ^c	Vw	Mur	M ^g	Vr
003	P	P1	...	...									
004	RH	D	C	E	c	e	f	Ce	C ^w	C ^x	V	E ^w	G
005	LU	Lu ^a	Lu ^b	Lu3	Lu4	Lu5	Lu6	Lu7	Lu8	Lu9	...	Lu11	Lu12
006	KEL	K	k	Kp ^a	Kp ^b	Ku	Js ^a	Js ^b	...	...	Ul ^a	K11	K12
007	LE	Le ^a	Le ^b	Le ^{ab}	Le ^{bH}	ALe ^b	BLe ^b						
008	FY	Fy ^a	Fy ^b	Fy3	Fy4	Fy5	Fy6						
009	JK	Jk ^a	Jk ^b	Jk3									
010	DI	Di ^a	Di ^b	Wr ^a	Wr ^b	Wd ^a	Rb ^a	WAR R	ELO	Wu	Bp ^a	Mo ^a	Hg ^a

ISBT KOLLEKSİYONLAR

Collection			Antigen		
No.	Name	Symbol	No.	Symbol	Incidence %
205	Cost	COST	205001	Cs ^a	95
			205002	Cs ^b	34
207	li	I	207002	i	*
208	Er	ER	208001	Er ^a	>99
			208002	Er ^b	<1
			208002	Er ³	>99
209		GLOB	209002	P ^k	>99*
			209003	LKE	98
210			210001	Le ^c	1
			210002	Le ^d	6
211	Vel	VEL	211001	Vel	>99
			211002	ABTI	>99

ISBT 700 SERİSİ

(Low-incidence antijens)

No.	Name	Symbol		No.	Name	Symbol
700002	Batty	By		700040	Rasmussen	RASM
700003	Christianse n	Chr ^a		700043	Oldeide	Ol ^a
700005	Biles	Bi		700044		JFV
700006	Box	Bx ^a		700045	Katagiri	Kg
700017	Torkildsen	To ^a		700047	Jones	JONES
700018	Peters	Pt ^a		700049		HJK
700019	Reid	Re ^a		700050		HOFM
700021	Jensen	Je ^a		700052		SARA
700028	Livesay	Li ^a		700054		REIT
700039	Milne					

ISBT 901 SERİSİ

(High-incidence antijens)

No.	Name	Symbol		No.	Name	Symbol
901002	Langereis	Lan		901011	Sid	Sd ^a
901003	August	At ^a		901013	Duclos	
901005		Jr ^a		901014		PEL
901008		Emm		901016		MAM
901009	Anton	AnWj				

ÇAPRAZ KARŞILAŞTIRMA (CROSS-MATCH)

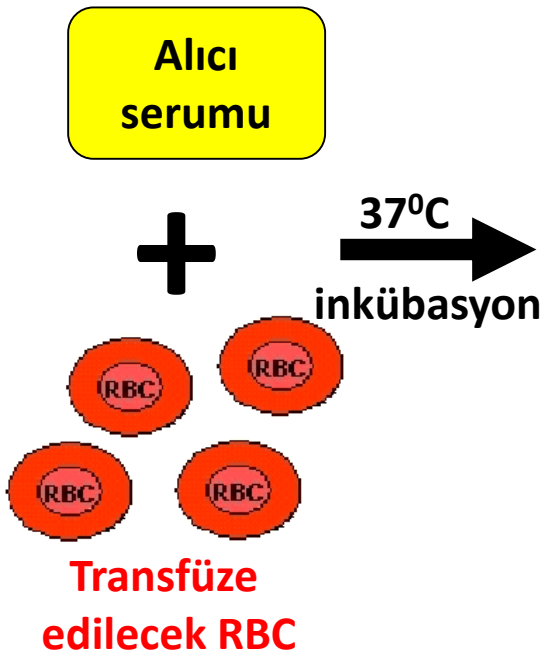
Alıcının serumunda transfüze edilecek eritrositlere karşı herhangi bir alloantikör var mı?

-Major cross-match

ÇAPRAZ KARŞILAŞTIRMA (CROSS-MATCH)

Alıcının serumunda transfüze edilecek eritrositlere karşı herhangi bir alloantikor var mı?

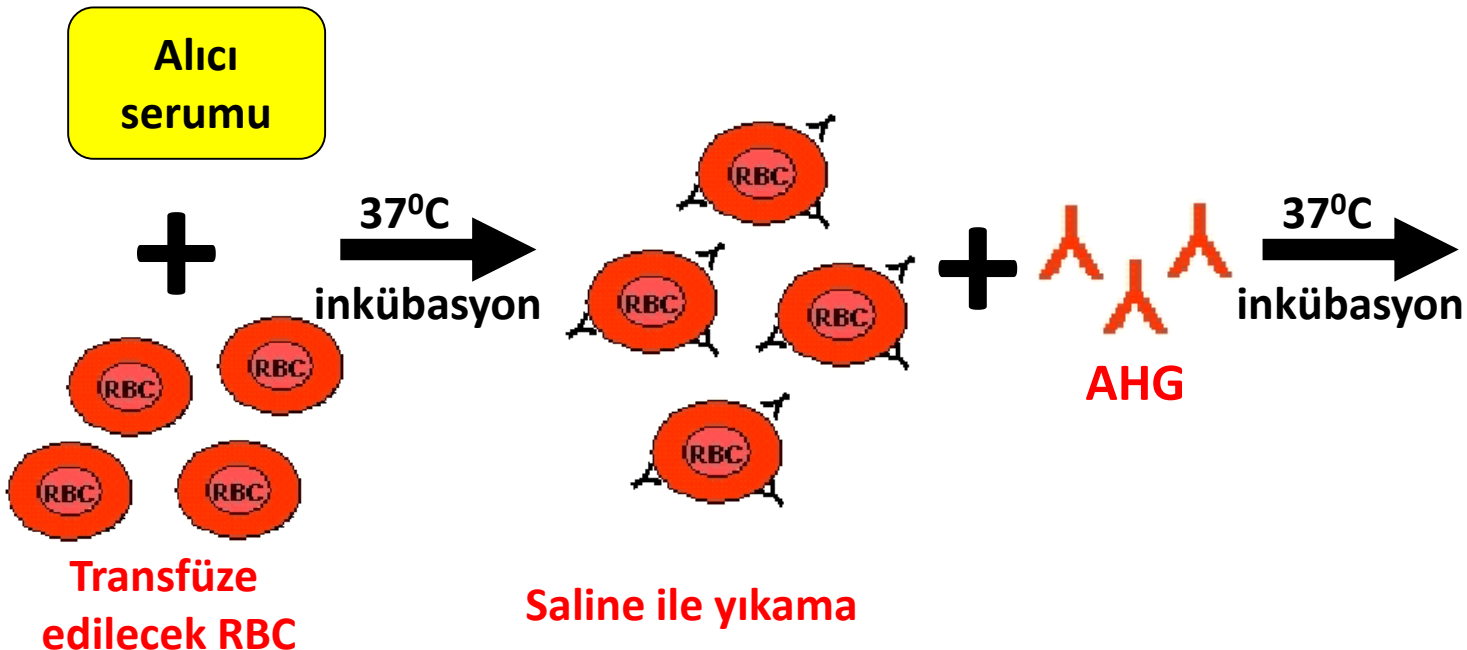
-Major cross-match

ÇAPRAZ KARŞILAŞTIRMA (CROSS-MATCH)

Alıcının serumunda transfüze edilecek eritrositlere karşı herhangi bir alloantikor var mı?

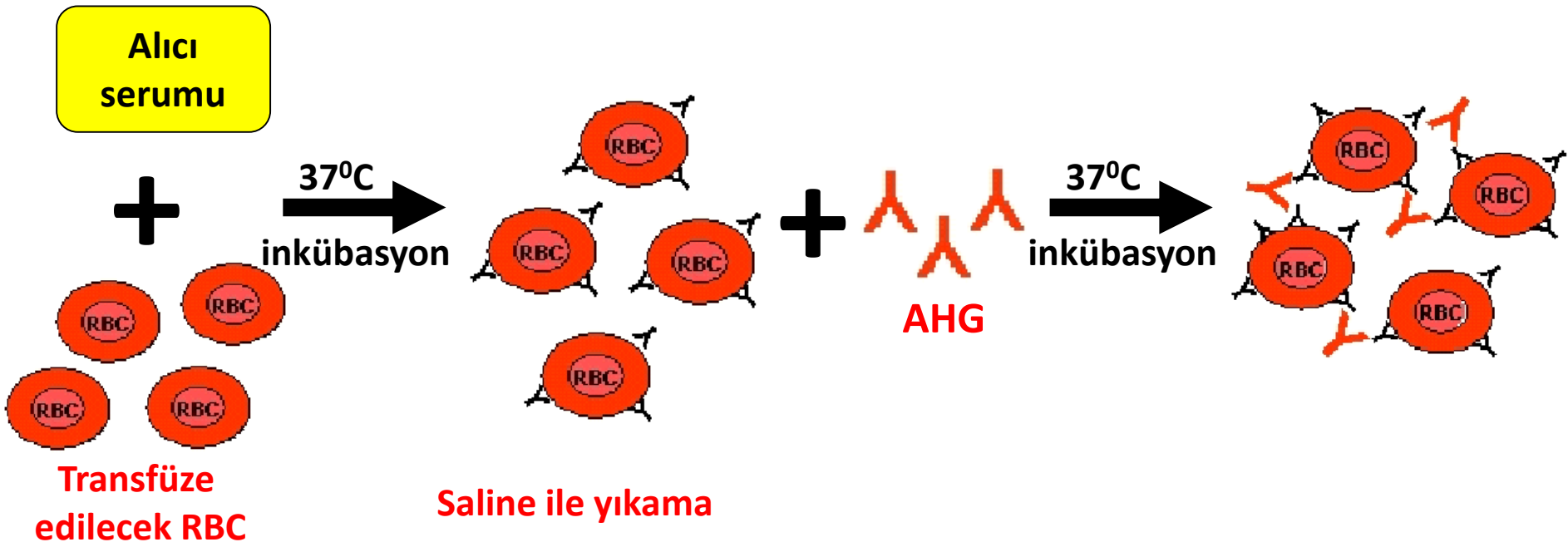
-Major cross-match

ÇAPRAZ KARŞILAŞTIRMA (CROSS-MATCH)

Alıcının serumunda transfüze edilecek eritrositlere karşı herhangi bir alloantikor var mı?

-Major cross-match

RBC transfüzyonu öncesi yapılması gereken testler

- **Kan transfüzyonu işlemlerinde hata yapma lüksü yoktur**
  - Örnekleme, etiketleme, test yöntemleri, ürün ve hastanın doğru tanımlanması, vb.
  - Hastadan doğru etiketlenmiş taze bir kan örneği alınmalıdır
    - Eğer hastada son 3 ay içinde transfüzyon veya gebelik öyküsü varsa alınan kan örneği maksimum 3 günlük olmalıdır
- **Eritrositlerin alıcıda yıkılmaması için uygun seçilmiş olası gerekir**
  - Rutinde sadece ABO ve Rh(D) için proflaktik uyum sağlanmaktadır
  - Tekrarlayan transfüzyonlar ve gebelikler hastalarda alloantikör gelişmesine zemin hazırlamaktadır

RBC transfüzyonu öncesi yapılması gereken testler

Transfüzyon için RBC seçimi

1. Alıcı ve vericinin **ABO ve Rh tipinin** belirlenmesi
2. Alıcı serum veya plazmasında beklenmeyen RBC antikor varlığının saptanması (**antikor tarama testi**)
  - O grubu eritrositler kullanılmalıdır (anti-A, -B nedeni ile)
  - Test hücreleri klinik açıdan önemli 18 Ag taşımaktadır (FDA)
    - D,C,c,E,e,M,N,S,s,P₁,Le^a,Le^b,K,k,Fy^a,Fy^b,Jk^a ve Jk^b
  - **Eğer antikor tarama pozitif ise**
    - Hastanın kliniği izin veriyorsa transfüzyon yapılmamalı
    - **Antikor tanımlama testi** ile alloantikor isimlendirilmeli
    - Saptanan alloantikoru taşımayan RBC ile işleme devam edilmeli

RBC transfüzyonu öncesi yapılması gereken testler

Transfüzyon için RBC seçimi

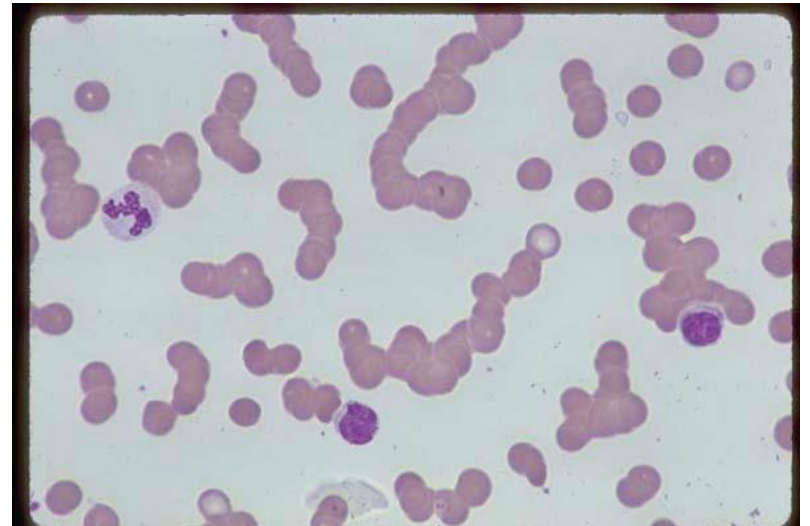
TİPLENDİRME VE TARAMA (TYPE AND SCREEN)

1. Alıcı ve vericinin ABO ve Rh tipinin belirlenmesi
2. Alıcı antikor tarama testi
3. Seçilen uygun grup RBC ile alıcı arasında cross-match yapılması
  - İn vitro (hızlı çapraz karşılaştırma = immediate spin CM)
  - elektronik

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

Pseudoaglutinasyon

- Rulo formasyonu
  - Sedimentasyon yükselmesi
  - Paraproteinemiler
  - Dekstran veya HES kullanımı
- Saline ile dilüsyon reaksiyonu önler

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

Otoaglutinasyon

- Hasta eritrositlerinin kendi plazma/serumu ile aglutinasyonu
  - Soğuk aglutinin varlığı
    - Eritrositleri yıkama ve testi 37°C ısıda tekrarlama
    - Saline ile dilüsyon reaksiyonu önlemez

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

Otoaglutinasyon

- Hasta eritrositlerinin kendi plazma/serumu ile aglutinasyonu
  - Soğuk aglutinin varlığı
    - Eritrositleri yıkama ve testi 37°C ısıda tekrarlama
    - Saline ile dilüsyon reaksiyonu önlemez
  - IgG sıcak tip otoantikor varlığı
    - Tüm test eritrositleri ve bağışçı eritrositleri ile İAT pozitif
    - Hasta DAT de pozitif saptanır
    - Uygun komponent bulunamaz
    - Eğer transfüzyon yapılacaksa ABO uyumuna dikkat edilmelidir
    - Hasta serumu otoantikor tarafından maskelenmiş alloantikor varlığı açısından taranmalıdır
      - » Adsorbsiyon testleri

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

Yüksek sıklıkta antijenlere karşı alloantikör varlığı

- Hasta eritrositleri kendi plazma/serumu ile aglutinasyon vermez
- Ama tüm bağışçı eritrositleri ile aglutine olur
  - Olguların çoğunda anlamlı hemoliz izlenmez
  - Eğer transfüzyon planlanıyorsa ^{51}Cr ile işaretli RBC ile yaşam süresi ölçülür ve 24 saat sonra % 70 üzerinde ise transfüzyon yapılır

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

İlaçlar

- Bağışçı eritrositlerini kaplayan ilaç tarafından oluşturulan antikorlar
  - Antikor tarama testi negatiftir
  - Bazı bağışçılar ile pozitif, bazıları ile negatif CM izlenir
- Otoantikor üretiminin indüklenmesi
  - Procainamide, α -methyldopa
  - Tüm test ve bağışçı RBC ile pozitif reaksiyon
  - Antikorlar klinik açıdan anlamlı olabilir veya olmayabilir
  - DAT pozitiftir

CROSS-MATCH PROBLEMLERİ

Poliaglutinasyon

- Hastanın eritrositleri tüm grup uygun eritrositler ile aglutine olur
  - RBC antijenlerinin yapısında değişme nedeni ile izlenir, saklı antijenler (T, Tn) açığa çıkmıştır
  - Enfeksiyonlar sırasında mikroorganizmalar tarafından salınan bazı enzimler saklı antijenleri açığa çıkarabilir
  - Bağışçı serumlarının çoğunda bu yapılara karşı doğal antikor vardır
  - Göbek kordonundan elde edilen serum veya lectinler ile tanı konulabilir

Teşekkürler